

Obsah

Úvod	9
1. Čtvrt století školské reformy	12
1.1 Vzdělávání a kurikulární reforma – souhrn	19
1.2 Tvorba kurikula	21
1.2.1 Kurikulum v oboru Tělesná výchova	27
1.2.1.1 Výzkum kurikula v oboru Tělesná výchova	31
1.2.2 Kurikulum v oboru Výchova ke zdraví	35
1.2.2.1 Výzkum kurikula v oboru Výchova ke zdraví	41
1.2.3 Souhrn	46
1.3 Tvorba standardů vzdělávání	47
1.3.1 Standardy vzdělávání v oboru Tělesná výchova	52
1.3.2 Standardy vzdělávání v oboru Výchova ke zdraví	54
1.3.3 Souhrn	55
2. Didaktické výzvy a možnosti v oboru Tělesná výchova	57
2.1 Změny v pojetí tělesné výchovy ve světě	57
2.2 Stav tělesné výchovy v České republice	60
2.2.1 Postavení tělesné výchovy mezi ostatními vyučoványými předměty	63
2.2.2 Prestiž profese učitel tělesné výchovy	65
2.2.3 Souhrn	68
2.2.4 Nové výzvy pro učitele tělesné výchovy	70
2.2.4.1 Další vzdělávání učitelů	71
2.2.4.2 Organizační formy	72
2.2.4.3 Hodnocení žáků	75
2.2.4.4 Obsah tělesné výchovy	77
2.2.5 Souhrn	83

2.3	Motivace žáků k pohybu a tělesné výchově	86
2.3.1	Prestiž tělesné výchovy – souhrn	96
2.4	Podněty učitelů pro zlepšení výuky tělesné výchovy	97
2.5	Podněty pro výzkum v tělesné výchově	101
3.	Didaktické výzvy a možnosti v oboru Výchova ke zdraví	104
3.1	Pojetí podpory zdraví ve vzdělávacím programu	104
3.1.1	Problematika zdraví v obecné části a podpůrných částech dokumentu	105
3.1.2	Problematika zdraví v obsahové části dokumentu	106
3.1.3	Provázanost výchovy ke zdraví s rozvíjením klíčových kompetencí	106
3.1.4	Souhrn	112
3.2	Implementace oboru Výchova ke zdraví do školních vzdělávacích programů	113
3.2.1	Specifika osnování vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví	114
3.2.2	Začlenění vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví do učebního plánu ZŠ	115
3.2.3	Souhrn	119
3.3	Situace ve školách na počátku zavádění nově pojatého kurikula v oboru Výchova ke zdraví do školních vzdělávacích programů	119
3.3.1	Informovanost, postoje a chování žáků jako východisko pro tvorbu ŠVP	120
3.3.2	Názory ředitelů základních škol na realizaci kurikula v oboru Výchova ke zdraví	126
3.3.3	Postoje učitelů a jejich připravenost na nové pojetí oboru Výchova ke zdraví	127
3.3.4	Postoje budoucích učitelů k výuce výchovy ke zdraví	131
3.3.5	Výchova ke zdraví na základních školách v šetření České školní inspekce	132
3.3.6	Souhrn	133
3.4	Výchova ke zdraví ve školních vzdělávacích programech nižšího sekundárního vzdělávání	134
3.4.1	Vybrané výsledky I. etapy výzkumu na základních školách (2008)	136
3.4.2	Výsledky II. etapy – kvalitativní šetření na základních školách a v odpovídajících ročnících víceletých gymnázií	141
3.4.3	Požadavek širšího začlenění problematiky ochrany člověka za mimořádných událostí	145
3.4.4	Výsledky III. etapy výzkumného šetření na základních školách	145
3.4.5	Souhrn	147
3.5	Vzdělávání učitelů v oboru Výchova ke zdraví	148

3.5.1 Aktuální požadavky na pedagogické pracovníky v oblasti podpory zdraví	148
3.5.2 Návrh změn v programech učitelského vzdělávání	149
3.5.3 Souhrn	151
4. Prostorové a materiální podmínky pro tělesnou výchovu a výchovu ke zdraví	153
4.1 Prostorové, materiální, personální, hygienické, organizační podmínky dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	155
4.2 Podmínky realizace výchovy ke zdraví	158
4.3 Normy školních sportovních zařízení	159
4.3.1 Zabezpečení provozu a údržby sportovišť	160
4.3.2 Bezpečnost	166
4.3.3 Doporučené vybavení pro školní tělesnou výchovu	168
4.4 Historický kontext sportovní infrastruktury	169
4.5 Současná situace školních sportovišť	173
4.5.1 Sportovní infrastruktura pro tělesnou výchovu ve Středočeském kraji	174
4.5.1.1 Porovnání názorů učitelů tělesné výchovy a žáků	177
4.5.2 Materiální vybavenost pražských škol pro tělesnou výchovu	179
4.5.3 Prostorové a materiální vybavení základních škol pro tělesnou výchovu	181
4.5.4 Materiální a prostorové vybavení pro výuku tělesné výchovy na ZŠ a SŠ	183
4.6 Souhrn	185
Závěry a doporučení	190
Summary	198
Literatura	200
Příloha – Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	211
Výchova ke zdraví	214
Tělesná výchova	218
Rejstřík jmenný	227
Rejstřík věcný	228